

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0620303 Frösaråsen

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

Karta över naturtyper hittas efter sökning av område, gå till fliken Kartskikt, avmarkera allt och under Naturtypskarteringar lägg till Natura naturtypskartan (NNK) och välj Naturtyper (ytor, linje, punkter.)

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0620303 Frösaråsen

Kommun: Ludvika

Områdets totala areal: 13,3 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen:

Markägarförhållanden:

Bergvik skog AB och privata

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

6270 - Silikatgräsmarker

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

I natura 2000-området Frösaråsen är de prioriterade bevarandevärdena de hävdade gräsmarkerna med dess särpräglade flora.

Motivering:

Områdets främsta värden är knutna till gräsmarkerna som hävdats genom bete och slätter under lång tid.

Prioriterade åtgärder:

Det viktigaste är att hävden upprätthålls genom tillräcklig bete och slåtter samt att gran- och slyuppslag hålls efter. Slåtter är aktuellt på mindre delar för en bättre dragning av stängslet. Lupiner måste hållas utanför Natura 2000-området och helst avlägsnas helt från vägdikena för att ta bort spridningsrisken.

Beskrivning av området

Frösaråsen är en gammal finngård norr om Håen och Fredriksberg. Kulturlämningar i form av rösen, murar, vägar, gamla åkerlappar, hässjor med mera är talrika och genom bete bevaras de synliga och ger landskapet en säregen karaktär. Dessa magra, karga, steniga och småskaliga marker är typiska för gamla finnmiljöer och representerar ett stort historiskt värde. Floran är inte extremt artrik, men ändå säregen i sin karghet. Det växer bitvis rikligt med stagg, annars dominerar rödven och man hittar arter såsom gråfibbla, rödklint, liten blåklocka, gökärt, ormrot, vitmåra, gulvial, nysört, käringtand och prästkrage.

Vad kan påverka negativt

Minskat eller upphört slåtter och bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan. . Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.

Utebliven eller felaktig skötsel (pga. ändrad markanvändning etc.) kan utgöra ett hot mot naturtypen, liksom igenväxning med träd och buskar samt skogsplantering i hagmarker.

Virkestransporter eller körning med andra tyngre fordon kan skada för naturtypen viktiga markförhållanden, samt leda till förändrad hydrologi.

Markexploatering och annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden, exempelvis dikning och täktverksamhet kan medföra negativa effekter för de känsliga markerna

Lupinerna efter vägen genom området är ett stort problem när de sprider sig i gräsmarkerna.

Bevarandeåtgärder

Delar har restaurerats inom LIFE Foder & Fägring 2010-2014. Ingår i en samlingsfolder om finnmarker i sydvästra Dalarna.

Länsstyrelsens förvaltningsfunktion söker jordbrukarstöd och har skötselavtal med en av markägarna.

Information till markägare och brukare om markernas känslighet samt avtal genom eu-stöd och avtal med Länsstyrelsen om slåtter och bete bör i första hand vara tillräcklig för att bibehålla områdets värden. Visar det sig att detta inte är tillräckligt för att upprätthålla värdena så kan Länsstyrelsen behöva planera för ytterligare åtgärder.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura

2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

Areal: 6,22 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Betesmarken utgörs av både gamla slåttermarker och extremt utmagrade åkermarker. Floran är inte extremt artrik, men ändå säregen i sin karghet. Det växer bitvis rikligt med stagg, annars dominerar rödven och man hittar arter såsom gråfibbla, rödklint, liten blåklocka, gökärt, ormrot, vitmåra, gulvial, nysört, käringtand och prästkrage. Kulturlämningar i form av rösen, murar, vägar, gamla åkerlappar är talrika.

Artrika, hävdpräglade stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen på torra-friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Bevarandemål

Arealen stagg-gräsmarker ska vara minst 6,2 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med "igenväxningsvegetation" avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 1,97 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Betesmarken utgörs av både gamla slättermarker och extremt utmagrade åkermarker. Floran är inte extremt artrik, men ändå säregen i sin karghet. Det växer bitvis rikligt med stagg, annars dominerar rödven och man hittar arter såsom gråfibbla, rödklint, liten blåklocka, gökärt, ormrot, vitmåra, gulvial, nysört, käringtand och prästkrage. Kulturlämningar i form av rösen, murar, vägar, gamla åkerlappar är talrika.

Artrika, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen på torra-friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Bevarandemål

Arealen silikatgräsmarker ska vara minst 1,9 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med "igenväxningsvegetation" avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

6510 - Slåtterängar i låglandet

Areal: 0,34 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Artrika, torra-friska, hävdpräglade ängar i Götaland samt under högsta kustlinjen i Svealand och Norrland. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slåt-terängsskötsel (och ofta även använts som betesmark på senare tid), men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Bevarandemål

Arealen slåtterängar i låglandet ska vara minst 0,3 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med "igenväxningsvegetation" avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

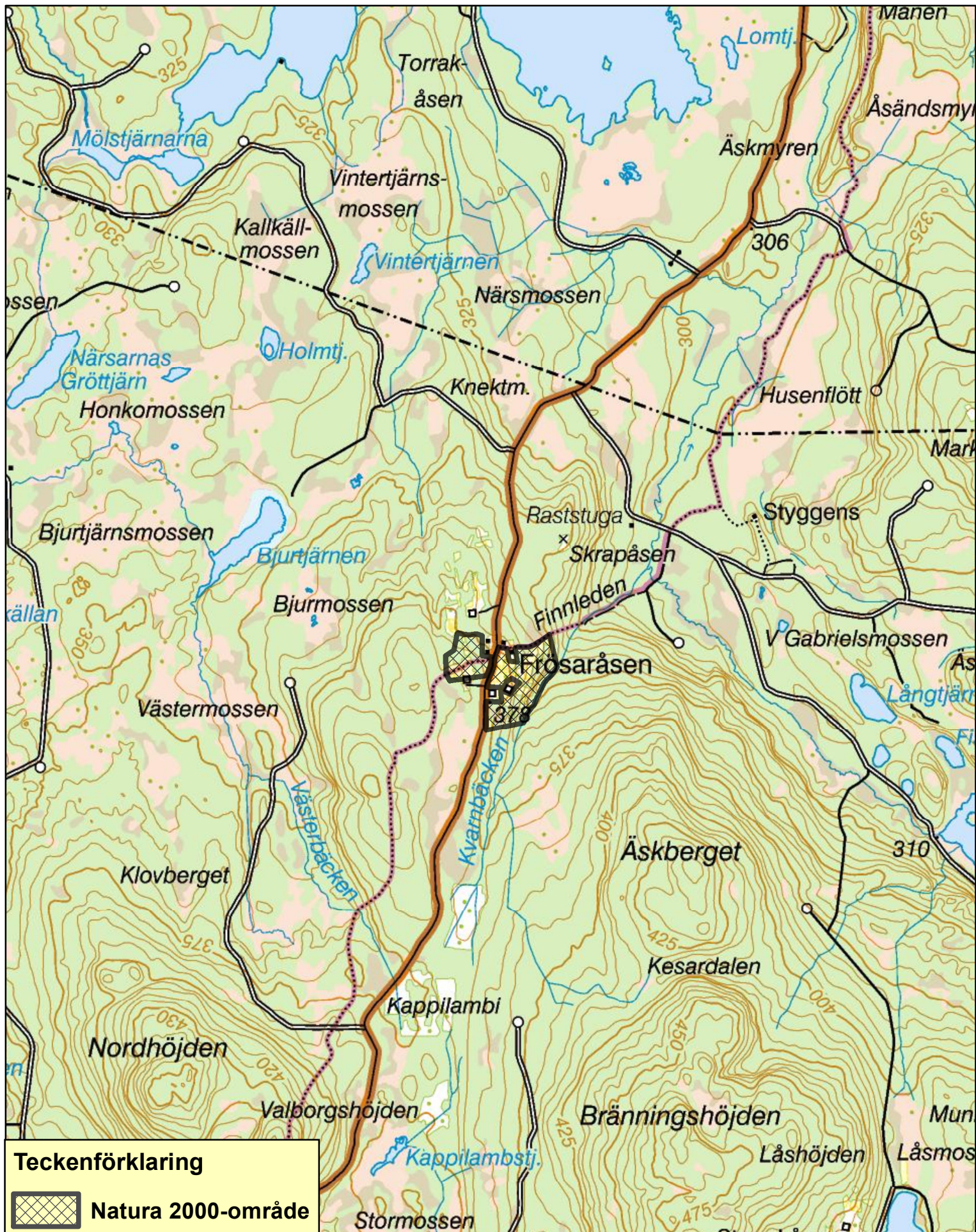
Dokumentation

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: Dalarnas ängar och betesmarker. Länsstyrelsen. Falun. Information från projektet "LIFE Foder & Fägring 2010-2014", Länsstyrelsen i Dalarna Naturvårdsverkets vägledningar för arter- och naturtyper inom Natura 2000-nätverket

Bilagor

Frösaråsen SE0620303

N

Skala

1:24 000

0

0,5

1

2 Kilometers

Alla naturtyper yta

- 6000 - Gräsmarker, substratdominerade gräsmarker och alluviala gräsmarker nedanför barrskogsgränsen
- 6230 - Stagg-gräsmarker
- 6270 - Silikatgräsmarker
- 6911 - Öppen kultiverad betesmark
- 6960 - Öppen icke-natura naturtyp
- 9000 - Obestämd skog, obestämd natura/icke-natura

